

รายงานการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

The Educational Quality Assurance Development Guidelines Of
For Rajamangala University of Technology Srivijaya

นลินรัตน์ คลังธารชุลิน

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
งบประมาณเงินรายได้เพื่อสนับสนุนวิจัยสถาบัน ประจำปี 2558

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา งานวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพรรณ จันทรอินทร์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำปรับปรุงต่องานวิจัย ฉบับนี้ จึงได้รับการอนุมัติงบประมาณเงินรายได้เพื่อสนับสนุนวิจัยสถาบัน ประจำปี 2558 เพื่อสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้ทำวิจัยจึงขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ทุกท่านที่ได้ ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานคณะบริหารธุรกิจทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำและส่งเสริมกำลังใจ ตลอดมา ตลอดจนผู้ที่ให้ความช่วยเหลือ ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณ ทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ คุณแม่สิริกัญจน์ คลังธารชูนิน และครอบครัวคลังธารชูนินทุกท่านที่ได้ให้ การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่สำคัญแก่ผู้วิจัยจนทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาแต่ บิดา มารดาและ บุรพาคณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

นลินรัตน์ คลังธารชูนิน
พฤษภาคม พ.ศ. 2562

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย

นลินรัตน์ คลังธารชูลิน
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จุดมุ่งหมายของการวิจัยนี้ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ประชากร คือ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว โดยแบ่งประเภทเป็น บุคลากรสายวิชาการ และสายสนับสนุน ซึ่งคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของยามาเน่ (Yamane 1967) และเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สังกัดพื้นที่สงขลา สังกัดพื้นที่ตรัง สังกัดพื้นที่นครศรีธรรมราช รวมทั้งสิ้น จำนวน 326 คน กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการรายงานผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการดำเนินการ และด้านการเตรียมการตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมระดับความคิดเห็นของบุคลากรไม่แตกต่างกัน 2) เมื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในภาพรวมที่แตกต่างกัน พบว่า มีระดับการดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์แบ่งตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ในด้านการรายงานผล 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในภาพรวม พบว่า แนวทางที่ควรส่งเสริมเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ควรมีการจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและปรับเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร ควรมีการให้ผูมีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกครั้ง ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมและเห็นความสำคัญ ควรมีการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่ตรงต่อหน้าที่ความรับผิดชอบในสายงานนั้น ๆ อย่างชัดเจน ควรมีการกำหนดระยะเวลาการ

ดำเนินงานและการตรวจประเมินการประกันคุณภาพภายในที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน ควรมีการรวบรวมผลการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตัวบ่งชี้ที่กำหนดขอบเขตอย่างชัดเจน และทันระยะเวลาในการรองรับการตรวจประเมิน ควรมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ต่อไป และควรมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีตรงตามแผนปฏิบัติงาน เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญให้กับผู้บริหารได้รายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อมหาวิทยาลัยต่อไป

สารบัญ

	หน้าที่
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์	1
ขอบเขตของการวิจัย	1
สมมติฐานการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
กฎหมายการประกันคุณภาพการศึกษา	5
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	10
ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา	13
การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
กรอบแนวคิดในการวิจัย	19
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	23
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	23
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23
บทที่ 4 ผลการวิจัย	25
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	26
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	27
ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	31
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	34
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	36
สรุปผลการวิจัย	37
ข้อเสนอแนะ	39
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย	
ประวัติผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	21
4.1 แสดงความถี่ และร้อยละของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	26
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ภาพรวม	27
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการเตรียมการ	27
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการดำเนินการ	29
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการรายงานผล	30
4.6 เปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามเพศ (t-test)	31
4.7 เปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของบุคลากร (t-test)	31
4.8 เปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามบทบาทของบุคลากร F-Test (One-way ANOVA)	32
4.9 เปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามสังกัดพื้นที่ F-Test (One-way ANOVA)	33
4.10 ความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	34

สารบัญภาพประกอบ

แผนภาพที่	หน้าที
1 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	15
2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	17
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	19

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสภาพปัจจุบันนี้ เป็นยุคแห่งโลกาภิวัตน์ที่มีความสำคัญต่อการเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านข่าวสาร เทคโนโลยีและการเรียนรู้เป็นสำคัญ ในขณะที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้แต่ละประเทศต้องพยายามปรับตัวและพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพด้วยระบบการศึกษา แต่การศึกษานั้นก็ต้องมีคุณภาพด้วย เพื่อจะทำให้ตัวประชากรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ ประเทศไทยถือว่าเป็นประเทศหนึ่งที่ต้องเร่งการพัฒนาคุณภาพประชากรเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมอาเซียนในปีการศึกษา 2558 ซึ่งประเทศไทยมีเป้าหมายการจัดการระบบการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนให้ได้พัฒนาศักยภาพ เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

และสิ่งที่สามารถตอบและพิจารณาความสำเร็จในการจัดการระบบการศึกษาไทยได้ดีที่สุดอย่างหนึ่งคือผลจากการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้วยการตรวจสอบผลการดำเนินงาน การจัดการศึกษา การจัดการกิจกรรมหรือโครงการที่สอดคล้องหรือบรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ สถานศึกษาที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม ล้วนแต่จะสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ปกครองและส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยถือเป็นมหาวิทยาลัยหนึ่งที่ต้องมุ่งพัฒนาระบบการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีผลสัมฤทธิ์ ฉะนั้นจำเป็นต้องมีแนวปฏิบัติที่ดี ในกระบวนการบริหารจัดการประกันคุณภาพ ความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรภายในคณะ มหาวิทยาลัย อันได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษา ซึ่งมีบทบาทในการรับรู้และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพให้มีผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพที่ดียิ่ง มหาวิทยาลัยจึงมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเข้ามาเป็นตัวกำหนดการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จที่วางไว้ ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา และผู้รับผิดชอบ

ตัวบ่งชี้งานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยพื้นที่สงขลา พื้นที่ตรัง และพื้นที่ นครศรีธรรมราช

ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ แนวคิด ทฤษฎี การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา และการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการ และการรายงานผล โดยผู้เก็บข้อมูลจะจัดเก็บ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ประเภทบุคลากร บทบาทบุคลากร และสังกัดพื้นที่

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกัน การดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้รับทราบถึงระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย
2. ได้ทราบถึงความต้องการแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประกันคุณภาพการศึกษา (Education Quality Assurance) หมายถึง การทำกิจกรรม หรือ การปฏิบัติภารกิจหลักอย่างมีระบบ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีการประกันคุณภาพภายใน การประกัน คุณภาพภายนอก ด้วยการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานตามตัวบ่งชี้ ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง บุคลากรที่เป็นทั้งสายวิชาการ และสายสนับสนุนของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

การพัฒนามาตรฐานการศึกษา หมายถึง การปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อใช้เป็นหลักในการ เทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทาง การศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน

และการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานตามแผนที่ระบุไว้ตามแผนการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ได้กำหนดไว้

การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง มีการประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาที่มีหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) องค์การมหาชน

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกของบุคลากรที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคลากรของมหาวิทยาลัยได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการจัดทำระบบบริหารคุณภาพ เช่น การเข้าร่วมประชุม ร่วมดำเนินงาน ร่วมกำหนดกฎกติกา ร่วมวางแผนและร่วมติดตาม และประเมินผล เป็นต้น

สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ หมายถึง สภาพการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานและจัดกิจกรรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามภารกิจของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานคุณภาพจัดการศึกษาที่ต้องการใน 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการ การดำเนินการ และการรายงานผล

1. การเตรียมการ หมายถึง การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ด้านคณะกรรมการที่รับผิดชอบ และด้านทรัพยากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

2. การดำเนินการ หมายถึง การดำเนินงานใน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนการปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน

3. การรายงานผล หมายถึง การดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินคุณภาพภายใน วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการประเมิน จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี นำเสนอผลการประเมินเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและรายงานต้นสังกัด

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ วิธีการ แนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบและวิธีปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เพื่อให้ได้กลไกของระบบ วิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจที่กำหนดไว้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 กฎหมายการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.4 การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดงานวิจัย

2.1 กฎหมายการประกันคุณภาพการศึกษา

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 (ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติ บางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546

(2) กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546

ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้

“การประเมินคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

“การประเมินคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก “การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการติดตามตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา “การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐาน การศึกษา การจัดระบบ และโครงสร้างการวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้ เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

หมวด 1 บททั่วไป

ข้อ 3 ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา มาตรฐาน การศึกษาทุกระดับต้องประกอบด้วย

- (1) การประเมินคุณภาพภายใน
- (2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- (3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานและมุ่งพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ทุกระดับต้องประกอบด้วย

- (1) การประเมินคุณภาพภายนอก
- (2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ข้อ 5 ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ทั้งนี้ ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อ 6 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อ คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเปิดเผยรายงานนั้นต่อ สาธารณชน

ข้อ 7 สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปประกอบการ จัดทำแผนการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ฯลฯ

ข้อ 14 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์ และแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- (๒) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา
- (๓) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- (๔) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- (๕) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- (๖) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- (๗) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

(๘) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และ กำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่สามารถปฏิบัติงานบางประการตามที่กำหนดในวรรค หนึ่งได้ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี ประกาศผ่อนผันการปฏิบัติ และ วางแนวทางในการประกันคุณภาพภายในให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น แล้วรายงาน ให้รัฐมนตรีทราบ

ข้อ 15 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตาม ข้อ 14 (1) ต้องสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานตามที่ กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึง ศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย

ข้อ 16 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตาม ข้อ 14 (2) ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

(2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน และเป็น รูปธรรม

(3) กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัด และประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

(4) กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

(5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่ กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และองค์กรชุมชน

(๗) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

(๘) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

ข้อ 17 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับ รูปแบบและ เทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และร่วม พัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา

ข้อ 18 ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีการติดตามตรวจสอบ คุณภาพ การศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีและแจ้งผลให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ รวมทั้งให้เปิดเผยผลการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

หมวด 2
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ส่วนที่ 3
การอุดมศึกษา

ข้อ 30 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา” ประกอบด้วย

- (1) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (3) ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ
- (2) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นรองประธานกรรมการ
- (3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษา หรือการประเมินการจัดการศึกษา จำนวนไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งบุคคลที่ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งดูแลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 31 ให้นำความในข้อ 10 ข้อ 11 และข้อ 12 มาใช้บังคับกับคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทน การแต่งตั้งกรรมการเพิ่ม และการพ้นจาก ตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 30 (3) โดยอนุโลม

ข้อ 32 คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) วางระเบียบหรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (2) เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษาโดยนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- (3) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา
- (4) ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษามอบหมาย

ข้อ 33 ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยยึดหลัก เสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อให้ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา อย่างต่อเนื่อง และเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ข้อ 34 หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้พิจารณาจาก

- (1) ระบบการประกันคุณภาพภายในของคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด
- (2) ผลการปฏิบัติงานของคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาตามระบบการประกัน คุณภาพภายในที่กำหนดไว้

(3) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาตามตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา

ข้อ 35 วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้ใช้แนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น โดยมีหน้าที่พัฒนา บริหาร และติดตามการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตลอดจนประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อใช้กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบนโยบาย และหลักการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(3) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา

(4) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีระบบและกลไกควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ดังต่อไปนี้

(ก) หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ

(ข) คณาจารย์และระบบการพัฒนาคณาจารย์

(ค) สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน

(ง) ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น

(จ) อุปกรณ์การศึกษา

(ฉ) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ และบริการการศึกษา

(ช) การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา

(ซ) องค์ประกอบอื่นตามที่แต่ละสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นสมควร ให้แต่ละคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาตามที่เห็นสมควร โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการพัฒนาด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับคณะวิชาของสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 36 ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษานั้นอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีและแจ้งผลให้สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

ข้อ 37 การประกันคุณภาพภายนอกให้คำนึงถึงจุดมุ่งหมายและหลักการ ดังต่อไปนี้

(1) เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(2) ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม และโปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริงและมีความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้

(3) สร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติ โดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน

(4) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

(5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ และพัฒนาการจัดการศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

(๖) ความเป็นอิสระ เสรีภาพทางวิชาการ เอกสิทธิ์ ปรึชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา

ข้อ 38 ในการประกันคุณภาพภายนอก ให้สำนักงานทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา

(2) มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา

(3) มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(4) มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องทำการประเมินคุณภาพภายนอกจากมาตรฐานอื่นเพิ่มเติมจาก มาตรฐานที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานประกาศกำหนดมาตรฐานอื่นได้โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษา มีเป้าหมายสำคัญเพื่อวางแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจแนวคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา รายละเอียดและความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ กระบวนการและขั้นตอน การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รูปแบบและกระบวนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประยุกต์แนวคิดสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักการ อุดมการณ์ ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และนิยามมาตรฐานการศึกษาว่า เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ดังนั้นมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา จึงเกี่ยวข้องกับปัจจัย กระบวนการ และ ผลผลิตของการจัดการศึกษา เพื่อการกำกับ ติดตาม ดูแล ตรวจสอบและประกันคุณภาพของสถานศึกษา มาตรฐาน การศึกษาจึงไม่ได้หมายถึงระดับคุณภาพด้านใดด้านหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นผลผลิตทางการศึกษาที่เกิดกับตัวผู้เรียน โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้บริหารสถานศึกษา หรือกระบวนการ บริหารจัดการศึกษาเท่านั้น

ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งทางตรงในรูป ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และทางอ้อมในรูปของสมาคมผู้ปกครอง ศิษย์เก่า หน่วยงานองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งสถานประกอบการต่างๆ สิ่งที่ได้เห็นได้ชัด คือ สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักสูตร เพื่อ จัดการเรียนรู้ออกให้ผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ความต้องการและบริบทของท้องถิ่น โดยใช้กรอบ หลักสูตรแกนกลาง การที่สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการการศึกษาด้วยตนเอง ย่อมทำให้คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จัดให้มีระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ได้มาตรฐานเดียวกัน และให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ เป็นสาระเกี่ยวกับอุดมการณ์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่พึงประสงค์

มาตรฐานการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในเชิงปรัชญา คือ สำคัญต่อการวางรากฐานของการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดความสมดุลในคุณภาพของผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชน และมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นหรือชุมชน เมื่อมองในการปฏิบัติ มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญต่อการวางนโยบาย การ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และมาตรการในการพัฒนาการจัดการศึกษา ทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่สภาพแวดล้อม มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญในแง่ของการเป็นฐานข้อมูล สนับสนุนการพยากรณ์คุณภาพที่คาดหวังตามที่ต้องการ ก่อให้เกิดการวางแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ล่วงหน้าได้

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคม บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และ วัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคม ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่าง มั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ดังนั้น แนวคิดของมาตรฐานการศึกษาจึงสอดคล้องกับอุดมการณ์ของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษามี องค์ประกอบที่สำคัญคือ ปัจจัยนำเข้าได้แก่ ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมหรือบริบททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่ มีผู้ปกครอง ชุมชน ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ฉะนั้น มาตรฐานการศึกษาจึงต้องกำหนดให้ ครอบคลุมตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษา โดยมีแนวคิดที่สำคัญดังนี้

1. การบูรณาการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีความเกี่ยวข้องกันทั้งด้านการบริหารจัดการ การศึกษา การจัดการเรียนการสอน สภาพหรือบริบทของชุมชนนั้น ๆ จึงต้องมีการพิจารณาถึงความสอดคล้องขององค์ประกอบเหล่านี้ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ให้มีความเกี่ยวเนื่องกันทั้งมาตรฐานด้านครู ผู้เรียน ผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น

2. ความสอดคล้อง การกำหนดคุณภาพของการจัดการศึกษาหรือผลผลิตจากการศึกษานั้นตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย และการจัดการศึกษาเพื่อมวลมนุษยชนนั้นว่า เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดว่าเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี เก่ง มีสุข ดังนั้นในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาจึงต้องให้มีความสอดคล้องกันในแต่ละระดับตั้งแต่ระดับชาติ หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบ สถานศึกษาจนถึงท้องถิ่น

3. การรับผิดชอบร่วมกัน การจัดการศึกษาหรือการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงต้องให้มีการแสดงความรับผิดชอบร่วมกันทุกส่วน การมีบทบาทหรือการทำงานร่วมกัน เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้ โลกและสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจำกัดของทรัพยากรทำให้ต้องมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการจัดการศึกษานั้นสิ่งสำคัญคือทรัพยากรมนุษย์ เพราะเป็นผู้กำหนดแนวทางหรือนโยบายหลัก ดังนั้น มาตรฐานการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดอย่างมีคุณค่า

ประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษามีประโยชน์ต่อสถานศึกษาดังนี้ คือ

1. ช่วยให้สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมาย และแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. สถานศึกษาสามารถวางหลักและแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. สถานศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ การตรวจสอบ การนิเทศ การติดตามและประเมินผล รวมทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพ และความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา
5. เพื่อเป็นมาตรฐานการศึกษาสำหรับการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในระยะต่อไป

2.3 ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขรวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวง ดังที่กล่าวแล้ว

ดังนั้น การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจึงยึด หลักการ 3 ประการ คือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารและตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอน จัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผล

ตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชนและสังคมได้มากที่สุด

2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา หรือคณะทำงานในส่วนอื่น ๆ ของสถานศึกษาโดยมีการร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา

3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนาาร่วมกันและเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว สถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

จากหลักการดังกล่าวข้างต้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้น คือ

1. การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

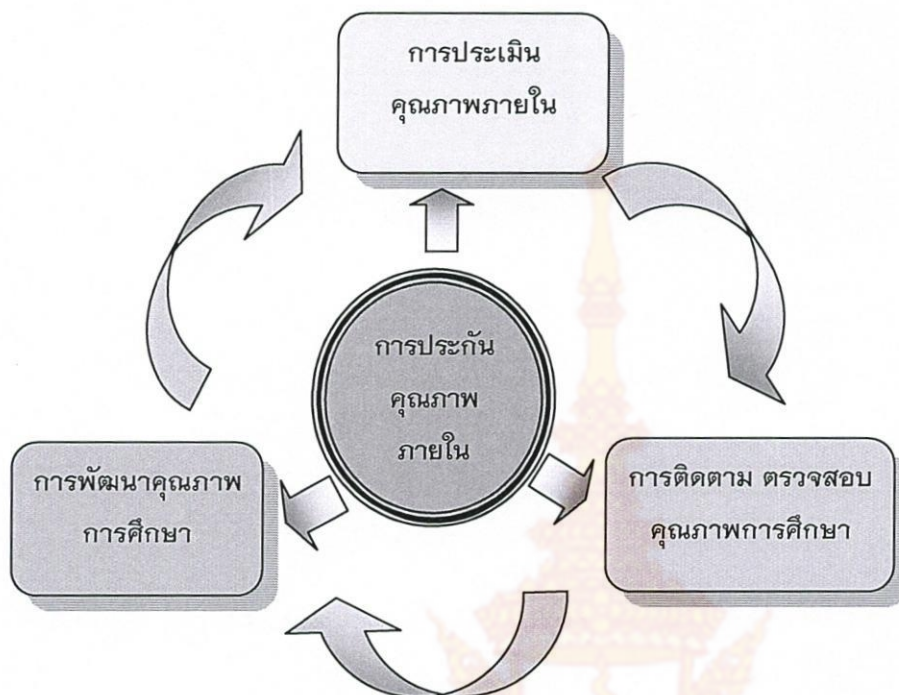
ทั้งนี้ เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนา กิจกรรม/โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นจึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริง มีความเป็นไปได้และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เมื่อจะตรวจสอบความก้าวหน้า สถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่แสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปีมีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติจริงข้อมูลสารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ไม่ควรจะน้อยกว่า ๓ ปีการศึกษา ดังนั้น ครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคล รายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระ จนเป็นข้อมูลรวมระดับสถานศึกษาได้หรือโครงการอื่นๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่า เหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้นหรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลงข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุปรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบเพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจากระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมากแต่ในระดับสถานศึกษานั้น แท้จริงแล้วคือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนโดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมายซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้น ในการคิดกิจกรรม/โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใดต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบทำงานร่วมกันได้ตีรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุดยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกันและพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น ดังแผนภาพที่ 1 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.4 การพัฒนาการระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับ ดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ประกอบด้วย

1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้วยการจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ทุกคนมีส่วนร่วมและมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางให้ความเห็นและข้อเสนอแนะและแต่งตั้งคณะบุคคลทำการตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษา และจัดให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจและแผนพัฒนา

2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยมุ่งเน้นมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนด

3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยการจัดทำแผนอย่างเป็นระบบพื้นฐานของข้อมูลสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่กำหนดไว้โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุมงาน/โครงการของสถานศึกษา

5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา จะประกอบด้วยตรวจสอบและทบทวนภายใน โดยบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการและตรวจสอบและทบทวนจากหน่วยงานต้นสังกัด

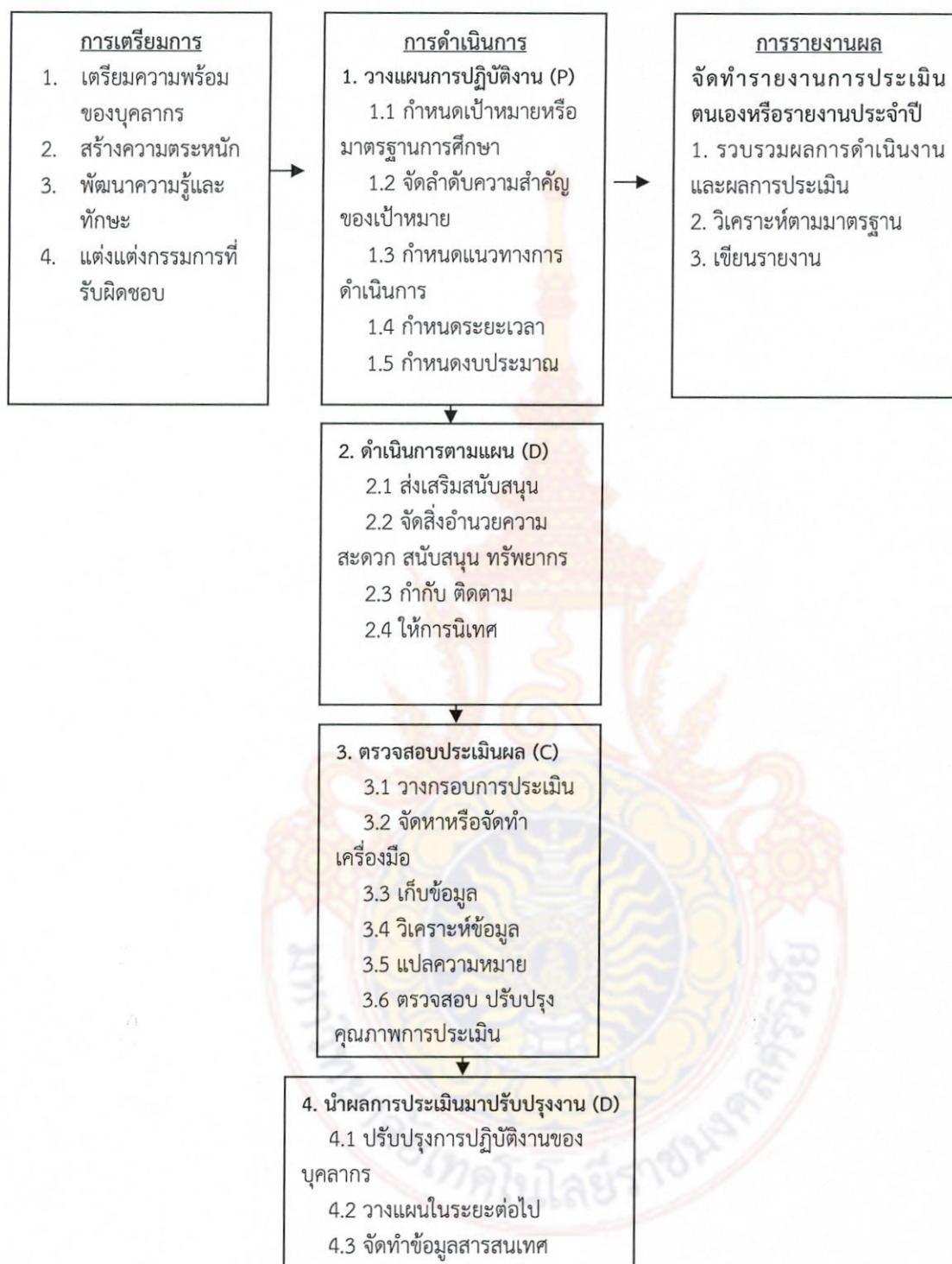
6) การประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับชั้นที่เป็นตัวประโยค ในวิชาแกนร่วมโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน จากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับต้นสังกัด (เขตพื้นที่) ดำเนินการ

7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในและภายนอกมาประมวลรายงานผลการพัฒนาคุณภาพประจำปีการศึกษาซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป

8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริม พัฒนาและประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพ

แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2554 : 12-13) เสนอแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร และการทำงานจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนิน ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักเข้ามามีส่วนส่งเสริมสนับสนุนและร่วมกันคิดร่วมกันทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจะต้องเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน โดยมีการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ โดยสรุปแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ด้าน ดังแผนภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลักขณา จาตกานนท์และคณะ (2554) ได้ศึกษา การพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า การมีส่วนร่วมด้านประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก คือ คณะสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ และผลักดันให้บุคลากรมีส่วนร่วม ทุ่มเท พยายามในการทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประสบความสำเร็จในผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

การพัฒนาบริหารงานประกันคุณภาพด้านวิจัยและพัฒนา ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านบริการวิชาการแก่สังคม ด้านวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากข้อเสนอแนะบุคลากรต้องการให้มีการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยปรับปรุงวิธีการจัดการงานที่ทำให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพที่มีหลายเกณฑ์มาตรฐาน ไม่เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ลดภาระงานเอกสารด้วยระบบสารสนเทศหากเกิดปัญหาการเปลี่ยนบุคลากรก็สามารถจัดเก็บข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นายอำนาจ จันทร์ขำ (2555) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คิ่ในด้านลักษณะบุคลากร มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านอื่นก็มากเช่นกันตามลำดับคือ ด้านลักษณะองค์กร ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และด้านลักษณะสภาพแวดล้อม

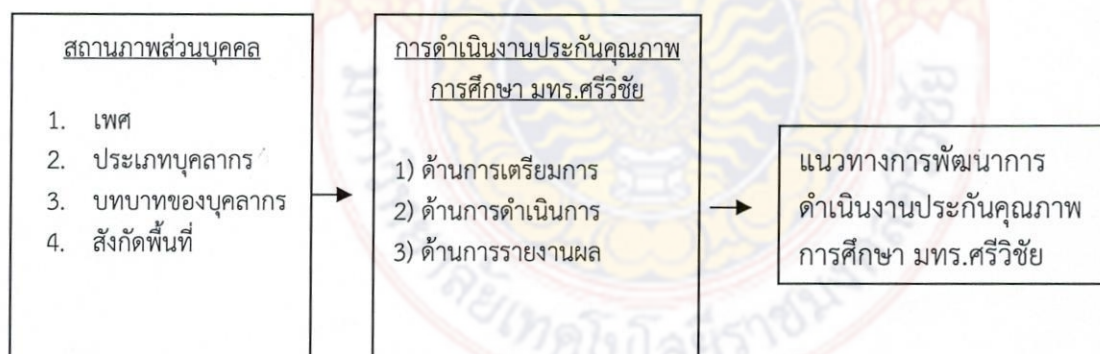
การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านกระบวนการวางแผนทุกคนมีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงประโยชน์ความถูกต้องเป็นหลัก ส่วนด้านกระบวนการควบคุมคุณภาพทุกองค์การจะมีโครงสร้างการบริหารงานเป็นลายลักษณ์อักษร โดยด้านกระบวนการประเมินคุณภาพทุกภาค ส่วนของสถานศึกษาต้องมีการประเมินตนเองที่สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์ มีส่วนร่วมเรื่องการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านกระบวนการปรับปรุงทุกภาคส่วนจะนำผลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนให้สนองความต้องการของผู้เรียน มีความร่วมมือกันทำงานเป็นทีม และจริงจัง จริงจังในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ทัศนีย์ พนมสารนรินทร์ (2550) ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครุระดับประถมศึกษาอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครุระดับประถมศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีปัญหาในระดับน้อย และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครุระดับประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการประกันคุณภาพศึกษามาตรฐานที่กำหนด มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พงษ์นภา หุ่นมาตรา (2553) ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยสรุปว่า การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามที่ตั้งในอำเภอต่างก็มีการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความคิดเห็นของครูจำแนกตามระดับชั้นและขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

เพ็ญศิริ ปานรังศรีและคณะ (2549) วารสารปาริชาติเรื่อง การประเมินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง จังหวัดสงขลา พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างความถี่ของการปฏิบัติ และการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติรายประเด็นระหว่างผลการประเมินครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ายังไม่มีความก้าวหน้าของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง จังหวัดสงขลา ซึ่งนำมาอภิปรายผลได้ว่า อาจเนื่องมาจากช่วงเวลาการเก็บข้อมูลของผู้วิจัยในระยะที่หนึ่งกับระยะที่สองไม่ห่างกันมากนัก จึงทำให้ยังไม่เห็นพัฒนาในหลายๆ ด้าน สรุปโดยภาพรวม โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง จังหวัดสงขลา ยังต้องพัฒนาขึ้นอีกในทุกด้าน แม้ว่าในด้านแรกทีผลการประเมินอยู่ในระดับมากแล้วก็ตาม แต่ยังคงต้องมีการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนา ให้ทันสมัยหรือทันเหตุการณ์อยู่เสมอเพื่อให้พร้อมที่จะเป็นแหล่งการศึกษาที่พัฒนาเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพ และมาตรฐานได้ทัดเทียมกันแม้ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตาม

2.6 กรอบแนวคิดงานวิจัย

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยศึกษาวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) อาศัยแนวคิดทฤษฎี และการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ตามลำดับดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือ และวิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ที่ปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พื้นที่สงขลา พื้นที่จังหวัดตรัง และพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 1,746 คน (กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, 9 มกราคม 2558)

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พื้นที่สงขลา พื้นที่จังหวัดตรัง และพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรกรมทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ซึ่งกำหนดให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง 0.05 โดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane 1967 ชนกพรรณ ดิลกโกมล. 2546 : 142-144 ; อ้างอิงจาก สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2544 : 127) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
e คือ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05
N คือ ขนาดของประชากร

แทนค่าประชากรในสูตร

$$n = \frac{1,746}{1 + 1,746 (0.05)^2}$$

ดังนั้น จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ จำนวน 326 ตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยขั้นแรกจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling) ตามหน่วยงานสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยแบ่งเป็น 5 พื้นที่ คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (สงขลา), วิทยาเขตตรัง, วิทยาเขตนครศรีธรรมราช (ไสใหญ่), วิทยาเขตนครศรีธรรมราช (ทุ่งใหญ่) และวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ (ขนอม) การจัดสรรขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหน่วยงาน ใช้วิธีเทียบบัญญัติตารางที่ 1 ดังนี้

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

โดยที่ n_1 = จำนวนตัวอย่างของแต่ละหน่วยงาน
 n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
 N_1 = จำนวนบุคลากรในแต่ละหน่วยงาน
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

หน่วยงาน	จำนวนบุคลากร	กลุ่มตัวอย่าง
พื้นที่สงขลา	740	138
- สำนักงานอธิการบดี	15	3
- สำนักงานสภา มทร.ศรีวิชัยสงขลา	4	1
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	24	5
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน	13	2
- หน่วยตรวจสอบภายใน	6	1
- สำนักนิติการ	4	1
- สภาคณาจารย์และข้าราชการ	1	1
- กองกลาง	40	8
- กองคลัง	44	8
- กองนโยบายและแผนงาน	10	2
- กองบริหารงานบุคคล	12	2
- กองประชาสัมพันธ์	8	1
- กองพัฒนานักศึกษา	16	3
- กองวิเทศสัมพันธ์และการประกันคุณภาพ	7	1
- กองออกแบบและพัฒนาอาคารสถานที่	11	2
- โครงการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมราชมงคลศรีวิชัย	1	0

ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (ต่อ)

หน่วยงาน	จำนวนบุคลากร	กลุ่มตัวอย่าง
- คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	55	10
- คณะบริหารธุรกิจ	97	18
- คณะวิศวกรรมศาสตร์	141	26
- คณะศิลปศาสตร์	126	24
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	55	10
- วิทยาลัยรัตภูมิ	50	9
พื้นที่ตรัง	278	52
- สำนักงานวิทยาเขตตรัง	72	13
- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	121	23
- วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว	49	9
- สถาบันวิจัยและพัฒนา	9	2
- สถาบันศึกษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	27	5
พื้นที่นครศรีธรรมราช (ทุ่งใหญ่)	287	54
- สำนักงานวิทยาเขตนครศรีธรรมราช	62	12
- คณะเกษตรศาสตร์	66	12
- คณะสัตวแพทยศาสตร์	101	19
- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	26	5
- คณะอุตสาหกรรมเกษตร	32	6
พื้นที่นครศรีธรรมราช (ใสใหญ่)	350	65
- สำนักงานวิทยาเขตนครศรีธรรมราช	58	11
- คณะเกษตรศาสตร์	81	15
- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	118	22
- คณะเทคโนโลยีการจัดการ	93	17
พื้นที่นครศรีธรรมราช (ขนอม)	91	17
- วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ	91	17
รวมทั้งสิ้น	1,746	326

ที่มา : (กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, 9 มกราคม 2558)

3.2 เครื่องมือ และวิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและแนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ มาใช้ในครั้งนี้

วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาคำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
2. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยอาศัยขอบข่ายจากแนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามสำรวจรายการ
4. ให้ที่ปรึกษางานวิจัยพิจารณา จากนั้นนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาข้อคำถามว่ามีความตรงตามเนื้อหาหรือไม่ โดยพิจารณาเป็นค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC=index of congruence)
6. ทดลองใช้ นำแบบสอบถามไปให้บุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
7. นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient)
8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วจนสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลทั้งปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) สรุปรวบรวมข้อมูลใช้เวลาประมาณ 3 สัปดาห์ การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประกอบด้วย พื้นที่สงขลา พื้นที่ตรัง และพื้นที่นครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์
2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้
 - 2.1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics)
 - 2.1.1 การวิเคราะห์ที่ปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
 - 2.1.2 การวิเคราะห์สภาพปัญหาปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Means) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2.2 วิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยการทดสอบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน ด้วยการทดสอบที (t-test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ 3 กลุ่ม ขึ้นไป ด้วยการทดสอบเอฟ (F-test) และหากพบว่ามีความแตกต่างใดคู่หนึ่งแตกต่างกัน จะทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการแจกแจงความถี่(Frequency) และร้อยละ (Percentage) โดยนำผลวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อเชื่อมโยงไปสู่แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.1 ความถี่ และร้อยละของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	56	17.20
หญิง	270	82.80
ประเภทของบุคลากร		
สายวิชาการ	48	14.70
สายสนับสนุน	278	85.30
บทบาทของบุคลากร		
หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา	13	4.00
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา	25	7.70
ผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้งานประกันคุณภาพการศึกษา	288	88.30
สังกัดพื้นที่		
มทร.ศรีวิชัย พื้นที่สงขลา	140	42.90
มทร.ศรีวิชัย พื้นที่ตรัง	51	15.60
มทร.ศรีวิชัย พื้นที่สไใหญ่	42	12.90
มทร.ศรีวิชัย พื้นที่ทุ่งใหญ่	76	23.30
มทร.ศรีวิชัย พื้นที่ขนอม	17	5.20

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 82.80 (270 คน) และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.20 (56 คน)

โดยผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามประเภทของบุคลากร พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสายสนับสนุนมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 85.30 (278 คน) และรองลงมาคือสายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 14.70 (48 คน)

ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามบทบาทของบุคลากร พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ส่วนใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้งานประกันคุณภาพศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.30 (288 คน) รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 7.70 (25 คน) และน้อยที่สุดเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.00 (13 คน)

และเมื่อแบ่งผู้ตอบแบบสอบถามตามสังกัดพื้นที่ พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสังกัดพื้นที่สงขลามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 (140 คน) รองลงมาตามลำดับสังกัดพื้นที่ทุ่งใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 23.30 (76 คน) สังกัดพื้นที่ตรัง คิดเป็นร้อยละ 15.60 (51 คน) สังกัดพื้นที่สไใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 12.90 (42 คน) และน้อยที่สุดสังกัดพื้นที่ขนอม คิดเป็นร้อยละ 5.20 (17 คน)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยภาพรวม

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับดำเนินการ		ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	ลำดับที่
	\bar{x}	S.D.		
ด้านการเตรียมการ	3.69	0.35	มาก	3
ด้านการดำเนินงาน	3.78	0.38	มาก	2
ด้านการรายงานผล	3.88	0.30	มาก	1
รวม	3.78	0.25	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าภาพรวมระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการรายงานผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการดำเนินการ และด้านการเตรียมการตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการเตรียมการ

ด้านการเตรียมการ	ระดับดำเนินการ		ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	ลำดับที่
	\bar{x}	S.D.		
- การชี้แจงให้บุคลากรทราบถึงภาพรวมของระบบการประกันคุณภาพภายใน	3.99	0.31	มาก	1
- การชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ	3.56	0.50	มาก	10
- การจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร	3.57	0.50	มาก	9
- การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน	3.58	0.50	มาก	7
- การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทุกคนให้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญหรือรับผิดชอบงานตรงตามความรู้ความสามารถในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	3.70	0.49	มาก	6

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการเตรียมการ (ต่อ)

ด้านการเตรียมการ	ระดับดำเนินการ		ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	ลำดับที่
	\bar{x}	S.D.		
- การสร้างความเชื่อมั่น ความยุติธรรมในการประเมินคุณภาพภายในแก่บุคลากรทุกคน	3.73	0.47	มาก	5
- การให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกครั้ง	3.57	0.59	มาก	8
- การกำหนดกรอบการวางแผนการประเมินคุณภาพภายใน	3.73	0.54	มาก	4
- การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	3.73	0.55	มาก	3
- การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	3.75	0.55	มาก	2
รวม	3.69	0.35	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าระดับดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการเตรียมการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการชี้แจงให้บุคลากรทราบถึงภาพรวมของระบบการประกันคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการกำหนดกรอบการวางแผนการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการสร้างความเชื่อมั่น ความยุติธรรมในการประเมินคุณภาพภายในแก่บุคลากรทุกคน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทุกคนให้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญหรือรับผิดชอบงานตรงตามความรู้ความสามารถในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน ด้านการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกครั้ง ด้านการจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร และด้านการชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการดำเนินการ

ด้านการดำเนินการ	ระดับ ดำเนินการ		ระดับการ ดำเนินงาน ประกัน คุณภาพ	ลำดับ ที่
	\bar{x}	S.D.		
- การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.66	0.50	มาก	15
- การกำหนดเป้าหมายที่แสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือ คุณภาพที่ต้องการให้เกิดในหน่วยงาน	3.73	0.46	มาก	12
- การกำหนดบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายใน	3.69	0.48	มาก	14
- การกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและการตรวจประเมิน การประกันคุณภาพภายใน	3.69	0.49	มาก	13
- การกำหนดงบประมาณในการดำเนินการตามโครงการหรือ กิจกรรม	3.74	0.48	มาก	11
- การกำหนดแนวทางการดำเนินการหรือวิธีปฏิบัติงานการงาน ประกันคุณภาพภายใน	3.78	0.44	มาก	10
- การวางกรอบการประเมินที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายหรือ มาตรฐานการศึกษา	3.78	0.45	มาก	9
- การจัดหาหรือจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.79	0.45	มาก	6
- การนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยที่ ต้องปรับปรุง	3.78	0.45	มาก	8
- การแปลความหมายของข้อมูล โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ มาตรฐาน	3.79	0.44	มาก	7
- การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพการประเมินการประกัน คุณภาพภายใน	3.84	0.67	มาก	5
- การนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และบุคลากร	3.86	0.70	มาก	3
- การนำผลการประเมินไปใช้การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป	3.88	0.66	มาก	1
- การนำผลการประเมินมาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ สามารถนำไปใช้ได้สะดวกรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน	3.86	0.64	มาก	4
- การควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศให้การดำเนินงานประกัน	3.87	0.60	มาก	2
รวม	3.78	0.38	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าระดับดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการนำผลการประเมินไปใช้การจัดทำแผนพัฒนา

คุณภาพการศึกษาต่อไป มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศให้การดำเนินงานประกัน ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ได้สะดวกรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำหรือจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการแปลความหมายของข้อมูล โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง ด้านการวางกรอบการประเมินที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา ด้านการกำหนดแนวทางการดำเนินการหรือวิธีปฏิบัติงานการงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการกำหนดงบประมาณในการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรม ด้านการกำหนดเป้าหมายที่แสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดในหน่วยงาน ด้านการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและการตรวจประเมินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการรายงานผล

ด้านการรายงานผล	ระดับดำเนินการ		ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพ	ลำดับที่
	\bar{x}	S.D.		
- การรวบรวมผลการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	3.78	0.45	มาก	5
- การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ	3.92	0.44	มาก	2
- การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ	3.92	0.36	มาก	3
- การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีที่มีรายละเอียดครบถ้วนเน้นในเชิงวิชาการ	3.93	0.34	มาก	1
- การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีตรงตามแผนปฏิบัติงาน	3.86	0.38	มาก	4
รวม	3.88	0.30	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าระดับดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการรายงานผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีที่มีรายละเอียดครบถ้วนเน้นในเชิงวิชาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ ด้านการจัดทำรายงานการประเมิน

ตนเองหรือรายงานประจำปีตรงตามแผนปฏิบัติงาน และด้านการรวบรวมผลการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

สมมติฐานการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ประเภทบุคลากร บาทของบุคลากร และสังกัดพื้นที่ แตกต่างกัน ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีระดับการดำเนินการแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย t-test และ F-Test (One-way ANOVA)

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามเพศ (t-test)

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการเตรียมการ	3.68	0.36	3.69	0.35	-0.25	0.79
2. ด้านการดำเนินการ	3.76	0.35	3.79	0.38	-0.45	0.65
3. ด้านการรายงานผล	3.91	0.26	3.88	0.30	0.85	0.39
รวม	3.78	0.23	3.78	0.25	0.01	0.99

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่จำแนกตามเพศต่างกัน พบว่า ระดับการดำเนินงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของบุคลากร (t-test)

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา	ประเภทของบุคลากร				t	Sig.
	สายวิชาการ		สายสนับสนุน			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการเตรียมการ	3.70	0.30	3.69	0.36	0.26	0.79
2. ด้านการดำเนินการ	3.82	0.38	3.78	0.38	0.81	0.41
3. ด้านการรายงานผล	3.96	0.21	3.87	0.31	2.62	0.01*
รวม	3.83	0.24	3.78	0.25	1.32	0.18

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์พบว่าบุคลากรที่มีการแบ่งประเภทของบุคลากรที่แตกต่างกันมีระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ในด้านการรายงานผล

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามบทบาทของบุคลากร F-Test (One-way ANOVA)

ลำดับ	การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา		ss	df	MS	F	Sig.
1	ด้านการเตรียมการ	ระหว่างกลุ่ม	0.14	2	0.07	0.59	0.55
		ภายในกลุ่ม	40.50	323	0.12		
		รวม	40.65	325			
2	ด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	0.71	2	0.35	2.46	0.08
		ภายในกลุ่ม	46.62	323	0.14		
		รวม	47.33	325			
3	ด้านการรายงานผล	ระหว่างกลุ่ม	0.48	2	0.24	2.70	0.06
		ภายในกลุ่ม	28.95	323	0.39		
		รวม	29.44	325			
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.37	2	0.18	2.98	0.05
		ภายในกลุ่ม	20.24	323	0.06		
		รวม	20.61	325			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์พบว่าบุคลากรที่มีบทบาทของบุคลากรที่ต่างกัน มีระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามสังกัดพื้นที่ F-Test (One-way ANOVA)

ลำดับ	การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา		ss	df	MS	F	Sig.
1	ด้านการเตรียมการ	ระหว่างกลุ่ม	0.42	4	0.10	0.84	0.49
		ภายในกลุ่ม	40.22	321	0.12		
		รวม	40.65	325			
2	ด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	0.12	4	0.03	0.21	0.93
		ภายในกลุ่ม	47.21	321	0.14		
		รวม	47.33	325			
3	ด้านการรายงานผล	ระหว่างกลุ่ม	0.12	4	0.03	0.34	0.84
		ภายในกลุ่ม	29.31	321	0.09		
		รวม	29.44	325			
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.13	4	0.03	0.50	0.73
		ภายในกลุ่ม	20.48	321	0.06		
		รวม	20.61	325			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์พบว่าบุคลากรที่มีสังกัดพื้นที่ของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.10 ความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. ด้านการเตรียมการ	152	100
- ด้านการชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ	79	51.97
- ด้านการจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร	51	33.55
- ด้านการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกครั้ง	22	14.47
2. ด้านการดำเนินการ	101	100
- ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	47	46.53
- ด้านการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	35	34.65
- ด้านการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและการตรวจประเมินการประกันคุณภาพภายใน	19	18.81
3. ด้านการรายงานผล	113	100
- ด้านการรวบรวมผลการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	69	61.06
- ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ	23	20.35
- ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีตรงตามแผนปฏิบัติงาน	21	18.58

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยมีแนวทางการพัฒนาการดำเนินการ 3 ด้าน พบว่า

1. ด้านการเตรียมการ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยเน้นด้านการชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.97 (79 คน) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร คิดเป็นร้อยละ 33.55 (51 คน)

และด้านการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.47 (22 คน) ตามลำดับ

2. ด้านการดำเนินการ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยเน้นด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.53 (47 คน) รองลงมา ได้แก่ ด้านการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน คิดเป็นร้อยละ 34.65 (35 คน) และด้านการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและการตรวจประเมินการประกันคุณภาพภายใน คิดเป็นร้อยละ 18.81 (19 คน) ตามลำดับ

3. ด้านการรายงานผล พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยเน้นด้านการรวบรวมผลการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.06 (69 คน) รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ คิดเป็นร้อยละ 20.35 (23 คน) และด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีตรงตามแผนปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 18.58 (21 คน) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. ข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัยนี้ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ประชากร คือ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว โดยแบ่งประเภทเป็น บุคลากรสายวิชาการ และสายสนับสนุน ซึ่งคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของยามาเน่ (Yamane 1967) และเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สังกัดพื้นที่สงขลา สังกัดพื้นที่ตรัง สังกัดพื้นที่นครศรีธรรมราช รวมทั้งสิ้น จำนวน 326 คน กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ ประเภทของบุคลากร บทบาทของบุคลากร และสังกัดพื้นที่ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการมีข้อคำถามภายใต้เนื้อหา จำนวน 10 ข้อ ด้านการดำเนินการมีข้อคำถามภายใต้เนื้อหา จำนวน 15 ข้อ และด้านการรายงานผลมีข้อคำถามภายใต้เนื้อหา จำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้เติมคำปัญหาหรือข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา 3 ด้าน เพื่อเป็นข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และได้มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสถิติใช้ t-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรตัวที่มี 2 กลุ่ม F-test (One-way ANOVA) ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการกำหนดการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผล

ผลการวิจัย แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรของบุคลากร พบว่า บุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 82.80 (270 คน) และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.20 (56 คน) แบ่งตามประเภทของบุคลากร พบว่า บุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสายสนับสนุนมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 85.30 (278 คน) และรองลงมาคือสายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 14.70 (48 คน) โดยแบ่งตามบทบาทของบุคลากร พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ส่วนใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้งานประกันคุณภาพการศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.30 (288 คน) รองลงมาเป็นเจ้าของหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 7.70 (25 คน) และน้อยที่สุดเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.00 (13 คน) และในขณะเดียวกันเมื่อแบ่งตามสังกัดพื้นที่ พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสังกัดพื้นที่สงขลามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 (140 คน) รองลงมาตามลำดับ สังกัดพื้นที่ทุ่งใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 23.30 (76 คน) สังกัดพื้นที่ตรัง คิดเป็นร้อยละ 15.60 (51 คน) สังกัดพื้นที่ไสใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 12.90 (42 คน) และน้อยที่สุดสังกัดพื้นที่ขนอม คิดเป็นร้อยละ 5.20 (17 คน)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้าน การรายงานผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการดำเนินการ และด้านการเตรียมการตามลำดับ ดังนี้

2.1 ด้านการเตรียมการงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีระดับการเตรียมการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการชี้แจงให้บุคลากรทราบถึงภาพรวมของระบบการประกันคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการกำหนดกรอบการวางแผนการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการสร้างความเชื่อมั่นความยุติธรรมในการประเมินคุณภาพภายในแก่บุคลากรทุกคน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทุกคนให้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญหรือรับผิดชอบงานตรงตามความรู้ความสามารถในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน ด้านการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกครั้ง ด้านการจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร และด้านการชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ตามลำดับ

2.2 ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่าระดับด้านดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการนำผลการประเมินไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศให้การดำเนินงานประกัน ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ได้สะดวกรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการจัดหาหรือจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการแปลความหมายของข้อมูล โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง ด้านการวางกรอบการประเมินที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา ด้านการกำหนดแนวทางการดำเนินการหรือวิธีปฏิบัติงานการงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการกำหนดงบประมาณในการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรม ด้านการกำหนดเป้าหมายที่แสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดในหน่วยงาน ด้านการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและการตรวจประเมินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามลำดับ

2.3 ด้านการรายงานผล พบว่าระดับดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านการรายงานผล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีที่มีรายละเอียดครบถ้วนเน้นในเชิงวิชาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีตรงตามแผนปฏิบัติงาน และด้านการรวบรวมผลการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ประเภทของบุคลากร บทบาทของบุคลากร และสังกัดพื้นที่ แตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยแตกต่างกัน โดยการใช้การทดสอบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย t-test และ F-Test (One-way ANOVA) ที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์พบว่าบุคลากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลตามเพศที่แตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการวิเคราะห์พบว่าบุคลากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลตามประเภทของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ในด้านการรายงานผล

3.3 ผลการวิเคราะห์พบว่าบุคลากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลตามบทบาทของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

3.4 ผลการวิเคราะห์พบว่าบุคลากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลตามสังกัดพื้นที่ของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

4. สรุปแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ดังนี้

- 4.1 ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
- 4.2 ควรมีการจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและปรับเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร
- 4.3 ควรมีการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกครั้ง
- 4.4 ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมและเห็นความสำคัญ
- 4.5 ควรมีการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่ตรงต่อหน้าที่ความรับผิดชอบในสายงานนั้น ๆ อย่างชัดเจน
- 4.6 ควรมีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและการตรวจประเมินการประกันคุณภาพภายในที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน
- 4.7 ควรมีการรวบรวมผลการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตัวบ่งชี้ที่กำหนดขอบเขตอย่างชัดเจน และทันระยะเวลาในการรองรับการตรวจประเมิน
- 4.8 ควรมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ต่อไป
- 4.9 ควรมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีตรงตามแผนปฏิบัติงาน เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญให้กับผู้บริหารได้รายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อมหาวิทยาลัยต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ควรศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อการดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการดำเนินการและสามารถนำผลที่ได้มาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- การประเมินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดกลาง จังหวัดสงขลา.(2549). วารสารปาริชาติ. หน้า 22-23.
- จริยะ วิโรจน์.(2553). การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. ราชบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ชนันชิตา รัตน์ปราณี. (2553). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองจาน อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา.
- พัฒนพล แก้วยม. (2556). รายงานการวิจัยสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง. กรุงเทพมหานคร : สำนักคุณภาพการศึกษา
สำนักงานคณบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ลักขณา จาตการนนท์ และคณะ. (2554). การพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
กรุงเทพมหานคร.
- อำนาจ จันทระขำ. (2555). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อศึกษาการวิจัย
เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้จัดทำโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา
3. แบบสอบถามมี 3 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ให้เขียนความคิดเห็นการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
4. คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม ไม่มีผลต่อผู้ตอบแต่ประการใด จะวิเคราะห์โดยภาพรวม จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบ แบบสอบถามให้ครบถ้วนทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง

ขอขอบคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูง
นางสาวนลินรัตน์ คลิ่งธารุสิน
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

แบบสอบถามเพื่อศึกษาการวิจัย
เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพประจำ โปรตทำเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

เพศ

() ชาย

() หญิง

ประเภทของบุคลากร

() สายวิชาการ

() สายสนับสนุน

บทบาทของบุคลากร

() หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา

() เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา

() ผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้งานประกันคุณภาพการศึกษา

สังกัดพื้นที่

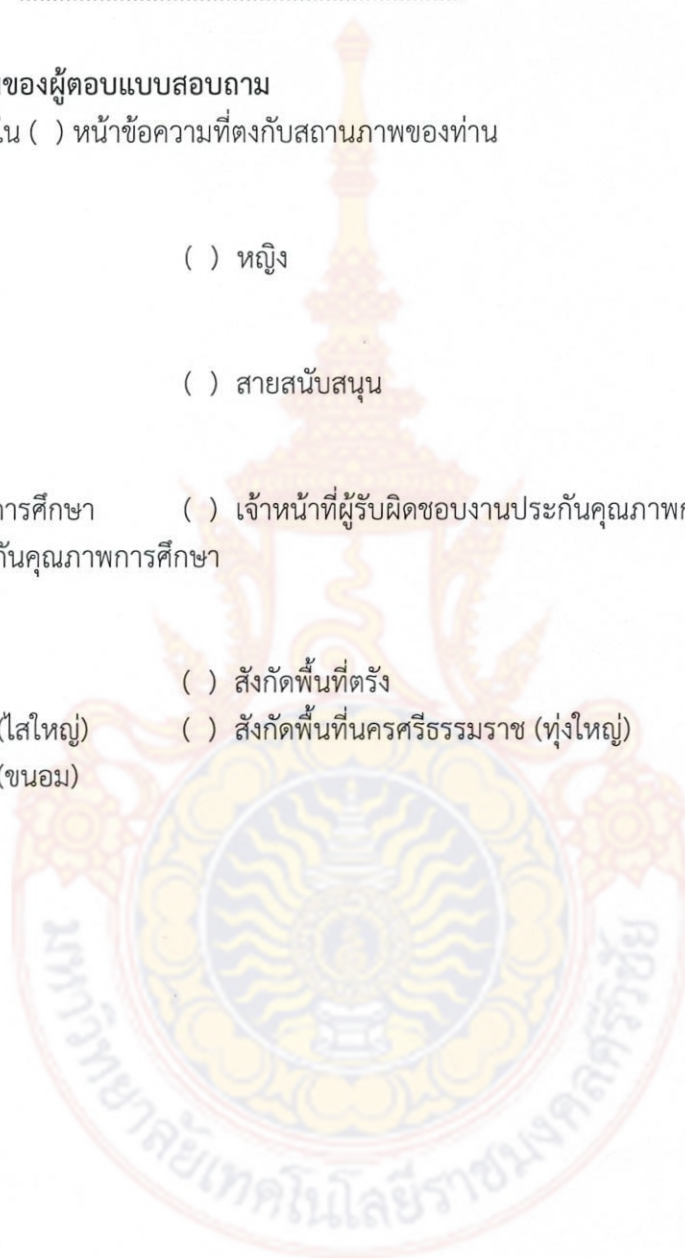
() สังกัดพื้นที่สงขลา

() สังกัดพื้นที่ตรัง

() สังกัดพื้นที่นครศรีธรรมราช (สไใหญ่)

() สังกัดพื้นที่นครศรีธรรมราช (ท่งใหญ่)

() สังกัดพื้นที่นครศรีธรรมราช (ขนอม)

วอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อการศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ข้า้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ารเตรียมการ					
การชี้แจงให้บุคลากรทราบถึงภาพรวมของระบบการประกันคุณภาพภายใน					
การชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ					
การจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร					
การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน					
การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทุกคนให้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญหรือรับผิดชอบงานตรงตามความรู้ความสามารถในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน					
การสร้างเชื่อมั่น ความยุติธรรมในการประเมินคุณภาพภายในแก่บุคลากรทุกคน					
การให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกครั้ง					
การกำหนดกรอบการวางแผนการประเมินคุณภาพภายใน					
การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน					
การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน					
ารดำเนินการ					
การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
การกำหนดเป้าหมายที่แสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดในหน่วยงาน					
การกำหนดบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน					
การกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและการตรวจประเมินการประกันคุณภาพภายใน					
การกำหนดงบประมาณในการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรม					
การกำหนดแนวทางการดำเนินการหรือวิธีปฏิบัติงานการงานประกันคุณภาพภายใน					
การวางกรอบการประเมินที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา					
การจัดหาหรือจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล					
การนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง					
การแปลความหมายของข้อมูล โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน					
การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพการประเมินการประกันคุณภาพภายใน					
การนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร					
การนำผลการประเมินไปใช้การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป					
การนำผลการประเมินมาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ได้สะดวกรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน					
การควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศให้การดำเนินงานประกัน					

ข้อ	การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการรายงานผล						
1.	การรวบรวมผลการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน					
2.	การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ					
3.	การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ					
4.	การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีที่มีรายละเอียดครบถ้วนเน้นในเชิงวิชาการ					
5.	การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีตรงตามแผนปฏิบัติงาน					

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ให้เขียนความคิดเห็นของท่าน

ปัญหาหรือข้อเสนอแนะของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับปัญหาที่ท่านพบจากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อจะได้นำไปสู่
 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป โดยใช้หลัก 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการงานประกันคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการรายงานผลงานประกันคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ และขอความกรุณาท่าน
ตรวจสอบความสมบูรณ์ข้อมูลอีกครั้ง

ขอขอบคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูง
นลินรัตน์ คลังธารชุลิน
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล	นางสาวนลินรัตน์ คลังธารชุลิน
Miss. Nalinrat Klangtharnchusin
2. ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปปฏิบัติการ
3. หน่วยงาน	สำนักงานคณบดี
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
4. หมายเลขโทรศัพท์	0836592651
E-mail : oa_paitoon@hotmail.com
5. ประวัติการศึกษา	

ปีที่สำเร็จ	ระดับการศึกษา	ชื่อย่อ	สาขาวิชา	สถาบัน
2547	ปริญญาตรี	บธ.บ.	วิชาการบัญชี	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2558	ปริญญาโท	บธ.ม.	การจัดการธุรกิจ	มหาวิทยาลัยทักษิณ

